

Sygn. akt IV U 367/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2017r

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Werocy

Protokolant: Monika Kałużna

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 listopada 2017r. we W.

odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W.

z dnia 20.04.2017r. Znak: 550000/603/23189/2017/ZAS

w sprawie A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W.

o zasiłek macierzyński

I. zmienia zaskarżoną decyzję organu rentowego i przyznaje ubezpieczonej A. S. prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 18.03.2017r. do dnia 16.03.2018r.;

II. koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Ubezpieczona A. S. (poprzednio: K.) wniosła odwołanie od decyzji organu rentowego - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych III Oddział

w W. z dnia 20.04.2017r. znak: 550000/603/23189/2017/ZAS, na podstawie której organ rentowy odmówił jej prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 18.03.2017r. do dnia 16.03.2018r., domagając się jej zmiany poprzez przyznanie zasiłku macierzyńskiego za w/w okres.

W uzasadnieniu żądania podała, że do dnia 31.12.2016r. przebywała na zwolnieniu lekarskim z powodu ciąży dużego ryzyka zaś po tym terminie organ rentowy odmówił jej prawa do świadczeń z powodu wyczerpania pełnego okresu zasiłkowego wynoszącego 270 dni, od której to decyzji nie odwołała się. Wskazała, iż od dnia 01.01.2017r. ponownie składała deklaracje i opłacała składki, przy czym nie wróciła do pracy z uwagi na to, że

z powodu ciąży nie mogła pracować na budowie. Podała, że w dniu 17.03.2017r. wystąpiła

z wnioskiem o urlop macierzyński z sześciotygodniowym wyprzedzeniem jednak w dniu 20.04.2017r. otrzymała w tym zakresie decyzję odmowną. Odnosząc się do zarzutu nie opłacenia składki za miesiąc marzec 2017 roku w terminie podała, iż w miesiącu kwietniu opłaciła składkę po terminie jednak powyższe wynikało z faktu, że opłacenie składki za marzec w terminie uniemożliwiła jej awaria komputera w związku z czym przelew udało jej się zrobić dopiero w dniu 11.04.2017r. Jednocześnie podała, że na początku kwietnia bardzo rozchorowało się jej dziecko, u którego w dniu wykonywania przelewu nasiliły się dolegliwości wywołujące u niej ogromny stres jak również, że fakt, iż zajmowała się chorym dzieckiem powodował, że wykonanie przelewu wciąż odkładała w czasie. Wskazując na powyższe podała, iż opóźnienie w zapłacie składki za marzec 2017 roku było sytuacją jednorazową od momentu nabycia prawa do zasiłku,

tj. od dnia 01.01.2015r. do dnia dzisiejszego. Podniosła dalej, że złożyła wniosek o przywrócenie terminu do uiszczenia składki jednak nie otrzymała na niego żadnej odpowiedzi.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych

III Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że zaskarżona decyzja jest prawnie oraz faktycznie uzasadniona.

W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy wskazując na treść przepisu art. 1 ust. 1 oraz art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych

z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa a także na treść art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych podał, że ubezpieczona nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 01.03.2017r. ponieważ za marzec 2017 roku nie została opłacona należna składka na ubezpieczenie w ustawowym terminie. Nadto podał, że składka za grudzień 2016 roku nie została opłacona. Wskazał jednocześnie, że ubezpieczona wystąpiła z wnioskiem o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 18.03.2017r. do dnia 16.03.2018r. tj. w okresie, w którym nie podlegała ubezpieczeniu chorobowemu co uzasadniało odmową przyznania zasiłku za wskazany okres.

Sąd ustalił stan faktyczny:

Ubezpieczona A. S. (poprzednio: K.) prowadzi własną działalność gospodarczą pod firmą (...).

W dniu 01.04.2016r. ubezpieczona złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o objęcie jej, od dnia 06.04.2016r., dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

Dowód: - zgłoszenie do ubezpieczeń (...) z dnia 01.04.2016r., w aktach ZUS

- karta informacyjna z dnia 24.05.2017r., w aktach ZUS

- pismo ZUS z dnia 21.07.2017r., k. 40

- decyzja kierownika USC z dnia 09.06.2017r., k. 58

- przesłuchanie ubezpieczonej, k. 52-54

Za okres od dnia 01.12.2016r. do dnia 31.12.2016r. organ rentowy wypłacił ubezpieczonej zasiłek chorobowy.

W okresie od dnia 01.01.2017r. do dnia 28.02.2017r. ubezpieczona była objęta ubezpieczeniem chorobowym.

Dowód: - potwierdzenia o dobrowolnym ubezpieczeniu z dnia 19.04.2017r., w aktach ZUS

- pismo ZUS z dnia 21.07.2017r., k. 40

Ubezpieczona, składkę na ubezpieczenie społeczne za marzec 2017 roku uiszczyła, w wymagalnej wysokości, po terminie płatności przypadającym na dzień 10.04.2017r., tj. w dniu 11.04.2017r.

Opóźnienie w zapłacie składki za w/w okres w terminie spowodowane zostało awarią w działaniu jej komputera jak również tym, że ubezpieczona opiekowała się wówczas chorym dzieckiem co powodowało, że odkładała na później czynności opłacenia składki. Jednocześnie ubezpieczona nie mogła dokonać płatności przez telefon, gdyż nie miała takiej opcji w użytkowanym przez nią telefonie.

Składka na ubezpieczenie społeczne za kwiecień 2017 roku uiszczona została przez ubezpieczoną w wymagalnej wysokości, w terminie.

Dowód: - karta informacyjna z dnia 24.05.2017r., w aktach ZUS

- wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie, w aktach ZUS

- potwierdzenia przelewu, k. 36-38

- pismo ZUS z dnia 21.07.2017r., k. 40

- przesłuchanie ubezpieczonej, k. 52-54

Pismem z dnia 25.04.2017r., doręczonym organowi rentowemu w tym samym dniu, ubezpieczona wniosła o wyrażenie zgody na opłacenie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe - należnej za marzec 2017 roku - po terminie, wskazując w uzasadnieniu wniosku, iż składkę opłaciła w całości z jednodniowym opóźnieniem jak również, że wykonanie przelewu uniemożliwiła jej awaria komputera w związku z czym przelew udało jej się zrobić dopiero w nocy przy czym samo księgowanie nastąpiło kolejnego dnia, tj. w dniu 11.04.2017r. Jednocześnie podała, że zajmując się wykonaniem przelewu opiekowała się chorym dzieckiem, u którego nasiliły się dolegliwości co było przyczyną odwlekania wykonania przelewu.

Organ rentowy nie wyraził ubezpieczonej zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za marzec 2017 roku.

Dowód: - pismo z dnia 05.05.2017r., w aktach ZUS

- wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie składek po terminie, k. 12-14 oraz w aktach ZUS

- pismo ZUS z dnia 01.06.2017r., w aktach ZUS

- przesłuchanie ubezpieczonej, k. 52-54

W dniu 03.04.2017r. ubezpieczona, w związku z przewidywaną datą porodu wyznaczoną na dzień 27.04.2017r., złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres od 18.03.2017r. do 16.03.2018r.

W dniu 28.04.2017r. ubezpieczona urodziła syna – M. S..

Dowód: - wniosek z dnia 03.04.2017r., k. 6 oraz w aktach ZUS

- zaświadczenie lekarskie, k. 10 oraz w aktach ZUS

- odpis skrócony aktu urodzenia, k. 57

- przesłuchanie ubezpieczonej, k. 52-54

Decyzją z dnia 20.04.2017r. znak: 550000/603/23189/2017/ZAS organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych III Oddział w W. odmówił ubezpieczonej prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 18.03.2017r. do dnia 16.03.2018r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że ubezpieczona nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 01.03.2017r. ponieważ za marzec 2017 roku nie została opłacona należna składka na ubezpieczenie w ustawowym terminie. Nadto podał, że składka za grudzień 2016 roku nie została opłacona. Wskazał, że ubezpieczona wystąpiła z wnioskiem o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 18.03.2017r. do dnia 16.03.2018r. tj. w okresie, w którym nie podlegała ubezpieczeniu chorobowemu co uzasadniało odmową przyznania zasiłku za wskazany okres.

Dowód: - decyzja z dnia 20.04.2017r., k. 11 oraz w aktach ZUS

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dowodach z złożonych do akt sprawy dokumentów, których wiarygodności i prawdziwości żadna ze stron postępowania skutecznie nie podważyła a także na przesłuchaniu wnioskodawczynie, dając wiarę jej zeznaniom jako spójnym i logicznym a przy tym także znajdującym potwierdzenie w złożonych do akt sprawy dokumentach.

Dokonując oceny zasadności wniesionego odwołania podkreślenia w pierwszej kolejności wymaga, że zgodnie z przepisem art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 25.06.1999r.

o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t. jedn. Dz. U. z 2016r., poz. 372 ze zm.) zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko.

Zgodnie dalej z przepisem art. 29a ust. 1 powołanej ustawy zasiłek macierzyński przysługuje przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego oraz urlopu ojcowskiego.

Stosownie przy tym do treści art. 180 § 2 k.p. przed przewidywaną datą porodu pracownica może wykorzystać nie więcej niż 6 tygodni urlopu macierzyńskiego.

W niniejszej sprawie bezsporne było, że ubezpieczona jako osoba prowadząca działalność gospodarczą w dniu 01.04.2016r. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wnioski o objęcie jej, od dnia 06.04.2016r., dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym jak również, że w dniu 03.04.2017r., w związku z przewidywaną datą porodu wyznaczoną na 27.04.2017r., złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wnioski o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres od 18.03.2017r. do 16.03.2018r. i dalej, że w dniu (...) urodziła syna – M. S.. Powyższe okoliczności znajdują zresztą także potwierdzenie w zgromadzonych w sprawie dokumentach.

Tym samym, wobec treści w/w przepisów, przysługiwało jej co do zasady prawo do urlopu macierzyńskiego a w konsekwencji i do zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 18.03.2017r. (data ta nie przekraczała okresu 6 tygodni przed datą porodu, o którym stanowi art. 180 § 2 k.p.)

W ocenie Sądu organ rentowy błędnie przyjął jednak, że urodzenie dziecka nie nastąpiło w okresie podlegania ubezpieczonej dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Z brzmienia art. 14 ust. 1 i 1 a ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. jedn. Dz. U. z 2015, poz. 121 ze zm.) wynika, że objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony, z zastrzeżeniem ust. 1a, zgodnie z którym objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane w terminie określonym w art. 36 ust. 4.

Zgodnie zaś z treścią art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych zgłoszeń, o których mowa w ust. 2 i 3, dokonuje się w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 4a, 5, 5a i 9a.

Z brzmienia powołanych przepisów wynika zatem jednoznacznie, że objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku

o objęcie ubezpieczeniem, gdy płatnik zgłoszenie do ubezpieczeń przekazał w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczeń emerytalnego i rentowych.

Taka zaś sytuacja wystąpiła w niniejszej sprawie. Jak wynika bowiem z przeprowadzonych ustaleń faktycznych wnioskodawczyni w związku z podjętą działalnością gospodarczą złożyła w dniu 01.04.2016r. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wnioski o objęcie jej dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym począwszy od dnia 06.04.2016r.

Co istotne, jak wynika z dokumentacji akt rentowych ubezpieczonej tj. z dokumentu

potwierdzenia o dobrowolnym ubezpieczeniu z dnia 19.04.2017r. w okresie od dnia 01.01.2017r. do dnia 28.02.2017r. ubezpieczona była objęta ubezpieczeniem chorobowym.

Wprawdzie ubezpieczona składcę na ubezpieczenie społeczne za marzec 2017 roku uiszczała po terminie płatności przypadającym na dzień 10.04.2017r., tj. w dniu 11.04.2017r. jednak, w ocenie Sądu, istniały obiektywne przesłanki do wyrażenia zgody przez organ rentowy na opłacenie składki po terminie.

Przede wszystkim należy wskazać, że Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19.01.2016 r. (I UK 35/15 – publ. portal orzeczeń Sądu Najwyższego i powołane tam orzecznictwo) wyraził pogląd, że art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy systemowej (tj. ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych) nie powinien być traktowany z nadmiernym rygoryzmem - w tym znaczeniu, że niejako automatycznie prowadzi do wyłączenia z ubezpieczenia, bez względu na okoliczności. Przepis ten nie wymaga, aby dany przypadek był wyjątkowy i szczególnie uzasadniony, a przez przypadek uzasadniony rozumieć należy taki, który obiektywnie usprawiedliwia i tłumaczy, dlaczego składka nie została należycie opłacona. Trzeba zatem wziąć pod uwagę te szczególne wypadki, gdy z przyczyn niezależnych od ubezpieczonego w danym miesiącu uiszczenie składki nie następuje. Jest to tym bardziej uzasadnione, gdy niedopatrzenie to zostaje naprawione, nie ma ono charakteru działania specjalnego, mającego niejako „oszukać” system ubezpieczeń społecznych, a ponadto w historii płatnika zdarzenie to jest jednorazowe.

Taka zaś sytuacja wystąpiła, w ocenie Sądu, w niniejszej sprawie.

Jak wynika bowiem z przeprowadzonych ustaleń faktycznych ubezpieczona składcę na ubezpieczenie społeczne za marzec 2017 roku uiszczała jedynie z jednodniowym opóźnieniem. Co ważne opóźnienie w zapłacie składki za w/w okres w terminie spowodowane zostało awarią w działaniu jej komputera jak również tym, że ubezpieczona opiekowała się wówczas chorym dzieckiem co z kolei powodowało, że odkładała na później czynności opłacenia składki. Co równie istotne ubezpieczona nie mogła dokonać płatności przez telefon, gdyż nie miała takiej opcji.

Tym samym przyjąć należy, że zaistniały po jej stronie obiektywne okoliczności usprawiedliwiające opóźnienie w uiszczeniu składki na ubezpieczenie społeczne za marzec 2017 roku i to tym bardziej, że z materiału dowodowego w żaden sposób nie wynika, aby działanie ubezpieczonej miało na celu „oszukanie” organu rentowego.

W konsekwencji zaś powyższego organ rentowy nie miał uzasadnionych podstaw, aby nie wyrazić zgody na opłacenie składki na ubezpieczenie społeczne za marzec 2017 roku po terminie.

W rezultacie zaś powyższego przyjąć należało, iż ubezpieczonej przysługiwało prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 18.03.2017r. do dnia 16.03.2018r. – który to okres zasiłkowy nie był zresztą kwestionowany przez żadną ze stron, bowiem zdarzenie ubezpieczeniowe w postaci urodzenia dziecka (28.04.2017r.) zaistniało w okresie podlegania przez ubezpieczoną ubezpieczeniu chorobowemu.

W okresie od dnia 01.01.2017r. do dnia 28.02.2017r. ubezpieczona była bowiem objęta ubezpieczeniem chorobowym – co wynika wprost z treści dokumentu sporządzonego przez organ rentowy, tj. z potwierdzenia o dobrowolnym ubezpieczeniu z dnia 19.04.2017r., przy czym ubezpieczenie to, w ocenie Sądu, nie ustało z dniem 28.02.2017r. i trwało również w okresie marca 2017 roku – bowiem, jak zaznaczono powyżej istniały uzasadnione podstawy do wyrażenia ubezpieczonej zgody na opłacenie składki na ubezpieczenie społeczne za marzec 2017 roku po terminie i składkę tę

ubezpieczona uiściła. Nadto ubezpieczona uiściła również należną składkę za miesiąc kwiecień 2017 roku – co zresztą nie było kwestionowane w sprawie a co również znajduje potwierdzenie w zgromadzonym materialnie dowodowym w tym w piśmie organu rentowego z dnia 21.07.2017r. (k. 40)

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 18.03.2017r. do dnia 16.03.2018r. (punkt I wyroku).

Rozstrzygnięcie o kosztach sądowych zawarte w punkcie II wyroku Sąd oparł na treści art. 108 k.p.c. i art. 102 k.p.c. oraz art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594).